

Maar in de discussie door vier vooraanstaande Nederlandse filosofen werd duidelijk dat het niet verwonderlijk is dat jongeren snakken naar discipline. Het hedendaagse leven biedt namelijk een overvloed aan escapistisch genot, eindeloze keuzes en verleidelijke idealen. Wie faalt om in dit overstelpende aanbod een juiste, persoonlijke keuze te maken, raakt gedeprimeerd: alles is voorhanden om gelukkig te worden en je krijgt het maar niet voor elkaar.

Filosofoe Marli Huijer stelt dat discipline het instrument is om te overleven in tijden van overvloed. Dit is paradoxaal: om het geluk van vrijheid te ervaren, moet je de vrijheid blijkbaar beperken. Maar Huijer ziet discipline niet als een beperking van de vrijheid, maar als een bescherming van de vrijheid. Daarom moeten we de discipline koesteren – niet zozeer door blinde gehoorzaamheid aan kille wetten en plichten die het individuele in ons ontkennen, maar door een netwerk van intermenselijke betrekkingen te onderhouden. <http://www.boompsychologie.nl/product/2080/Discipline>

De Rotterdamse filosoof Henk Oosterling bleek een inspiratiebron voor Huijer. Hij doceert filosofie aan de Erasmus Universiteit en daarnaast is hij de grondlegger van succesvolle projecten voor kansarme jongeren in Rotterdam. Jongeren moeten volgens Oosterling niet alleen chillen en volwassenen moeten hen niet alleen drillen, maar vooral skills: jongeren moeten vaardigheden leren en daar is veel discipline voor nodig. http://www.npo.nl/ntr-academie/08-08-2013/NPS_1226794

Cultuurfilosoof Ad Verbrugge herkende in Huijers betoog delen van zijn eigen filosofische onderzoek. Onlangs publiceerde hij Staat van verwarring, waarin hij de bestseller Fifty Shades of Grey analyseert. Hij meent dat deze erotische roman aantoont dat “de consumptiemaatschappij ervoor zorgt dat seks een gebruiksartikel wordt, terwijl sociale media als Facebook resulteren in een ‘ontlijving’ van de mens”. <http://www.advalvas.vu.nl/nieuws/filosoof-ad-verbrugge-verklaart-vijftig-tinten-grijs>

De Tilburgse hoogleraar Gabriël van den Brink ontwaart in het handschrift van de tentamenantwoorden van zijn studenten een heus rampscenario. Meer en meer meisjes bevolken de universiteiten en zij schrijven netjes. Hun handschrift is het toonbeeld van discipline en daarmee laten zij zien dat zij de orde waarin zij zijn opgevoed in stand willen houden. Vroeg of laat werkt dat volgens Van den Brink verstikkend. Het handschrift van jongens daarentegen toont destructie: de letters zwalken, de woorden zijn energiek en soms kan geen mens het lezen. De jongens zijn in staat om de discipline te slopen en bieden daarmee de grondslag voor vrijheid. Van den Brink pleit zeker niet voor anarchie, maar een samenleving die op basis van conservatieve braafheid feminiseert, is evenmin een gelukkig alternatief.

En verder viel er deze avond veel te lachen. Daar houden filosofen namelijk van. Ha.

Alexander Kauffman

docent filosofie